

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

东方智慧丛书

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินฮุย หลิว จื้อเจียง

主编: 汤文辉 刘志强

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ป่าวเฉวียน

学术顾问: 张葆全

ภาษาจีน-ภาษาไทย

汉泰对照

คัมภีร์เมิ่งจื่อฉบับคัดสรร

孟子选译

ผู้เขียนเนื้อความอธิบาย: โจว หม่านเจียง

选释: 周满江

ผู้แปล: โทียว ฮุยฉ่าย เหลย เหลย

翻译: 游辉彩 雷蕾

ผู้ตรวจภาษาไทย: ทรรศณีย์ โมรา

泰语审读: Tassanee Mora

ภาพประกอบ: เจ็ง เจิ้นหมิง หลัน เสว่หุ้ย

绘图: 郑振铭 蓝学会

GUANGXI NORMAL UNIVERSITY PRESS

广西师范大学出版社

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

东方智慧丛书

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินฮุย หลิว จื้อเจียง

主编: 汤文辉 刘志强

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ป่าวเฉวียน

学术顾问: 张葆全

ภาษาจีน-ภาษาไทย

汉泰对照

คัมภีร์เมิ่งจื่อฉบับคัดสรร

孟子选译

ผู้เขียนเนื้อความอธิบาย: โจว หมานเจียง

选释: 周满江

ผู้แปล: โหยว ฮุยฉ่าย เหลย เหลย

翻译: 游辉 雷蕾

ผู้ตรวจภาษาไทย: ทวีศณีย์ โมรา

泰译审校: Tassane Mora

ภาพประกอบ: เจิง เจินหมิง หลัน เสว้ห้วย

© 2019 by Guangxi Normal University Press.

All rights reserved.

图书在版编目 (CIP) 数据

孟子选译: 汉泰对照 / 周满江选释; 游辉彩, 雷蕾译; 郑振铭, 蓝学会绘. — 桂林: 广西师范大学出版社, 2019. 2
(东方智慧丛书 / 汤文辉等主编)
ISBN 978-7-5598-1066-3

I. ①孟… II. ①周… ②游… ③雷… ④郑… ⑤蓝…
III. ①儒家②《孟子》—译文—汉语、泰语 IV. ①B222.54

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2018) 第 165140 号

广西师范大学出版社出版发行

(广西桂林市五里店路 9 号 邮政编码: 541004)
网址: <http://www.bbtpress.com>

出版人: 张艺兵

全国新华书店经销

广西广大印务有限责任公司印刷

(桂林市临桂区秧塘工业园西城大道北侧广西师范大学出版社集团
有限公司创意产业园内 邮政编码: 541199)

开本: 880 mm × 1 240 mm 1/32

印张: 10.875 字数: 225 千字 图: 46 幅

2019 年 2 月第 1 版 2019 年 2 月第 1 次印刷

定价: 82.00 元

如发现印装质量问题, 影响阅读, 请与出版社发行部门联系调换。

东方智慧丛书

学术顾问: 张葆全

主 编: 汤文辉 刘志强

编辑委员会:

主 任: 虞劲松 郭玉贤

委 员: 才学娟 王 专

王 燕 杨远义

陈丕武 施 萍

梁嗣辰 梁鑫磊

翻译委员会:

主 任: 黎巧萍 刘志强

覃秀红

委 员: 王海玲 吴思远

沈 菲 张 蔚

欧江玲 徐明月

谈 笑 陶 红

黄兴球 覃海伦

韩艳妍

美术委员会:

主 任: 柒万里 尹 红

委 员: 卫阳虹 王雪峰

吕 鹏 刘 荣

关瑞琳 郑振铭

俞 崧 陶朝来

黄建福 蓝学会

戴孟云

ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก

ที่ปรึกษาทางวิชาการ: จัง ป่าวเฉียว

ประธานบรรณาธิการ: ทัง เหวินฮุย หลิว จื้อเจียง

คณะกรรมการบรรณาธิการ

ประธาน: อี้ จิ้นซง ก้าว อี้เสียน

กรรมการ: ฉาย เสวี่ยเจวียน หวาง จวน

หวาง เยน หยาง หย่วนอี

เฉิน ฟู่ ซือ ผิง

เหลียง สือเฉิน เหลียง จินเหล่

คณะกรรมการแปล

ประธาน: หลี เฉี่ยวผิง หลิว จื้อเจียง

ลิน ชั่วหวง

กรรมการ: หวาง ไท่หลิง อู่ ซือหย่วน

เสิ่น เฟย จัง เว่

โหว เจียงหลิง สวี หมิงเซวี่

ตัน เซี่ยว เตาทง

หวาง จิงฉิว ลิน ไท่หลุน

หัน เยียนเหยียน

คณะกรรมการจัดทำรูปเล่ม

ประธาน: ซี วันหลี่ หยิ่น หง

กรรมการ: เว่ ยางหง หวาง เสวี่ยฟง

หลิว ผิง หลิว หรง

กวัน รุ่ยหลิน เจิ้ง เจิ้นหมิง

อู่ ซง เตาทวาลัย

หวาง เจี้ยนฝู หลัน เสวี่ยฮู่

ตั๊ย เมิ่งหุยน

总序

文化交流对人类社会的存在与发展至关重要。季羨林先生曾指出，文化交流是推动人类社会前进的主要动力之一，文化一旦产生，就必然交流，这种交流是任何力量也阻挡不住的。由于文化交流，世界各民族的文化才能互相补充，共同发展，才能形成今天世界上万紫千红的文化繁荣现象。^[1]

中国与东盟国家的文化交流亦然，并且具有得天独厚的优势。首先，中国与东盟许多国家地理相接，山水相连，不少民族之间普遍存在着跨居、通婚现象，这为文化交流奠定了良好的地理与人文基础。其次，古代中国与世界其他国家建立起的“海上丝绸之路”为中国与东盟国家的经济、文化交流创造了有利的交通条件。

中国与东盟诸多使用不同语言文字的民族进行思想与文化对话，

[1]季羨林：《文化的冲突与融合·序》，载张岱年、汤一介等《文化的冲突与融合》，北京大学出版社，1997年，第2页。

自然离不开翻译。翻译活动一般又分为口译和笔译两类。有史记载的中国与东盟之间的口译活动可以追溯至西周时期，但笔译活动则出现在明代，至今已逾五百年的历史。

在过去五百年的历史长河中，东盟国家大量地译介了中国的文化作品，其中不少已经融入到本国的文化中去。中国译介东盟国家的作品也不在少数。以文字为载体的相互译介活动，更利于文化的传承与发展，把中国与东盟国家的文化交流推上了更高的层次。

2013年9月，国务院总理李克强在广西南宁举行的第十届中国—东盟博览会开幕式上发表主旨演讲时指出，中国与东盟携手开创了合作的“黄金十年”。他呼吁中国与东盟百尺竿头更进一步，创造新的“钻石十年”。2013年10月，习近平总书记在周边外交工作座谈会上强调要对外介绍好我国的内外方针政策，讲好中国故事，传播好中国声音，把中国梦同周边各国人民过上美好生活的愿望、同地区发展前景对接起来，让命运共同体意识在周边国家落地生根。于是，把中华文化的经典译介至东盟国家，不仅具有重要的历史意义，同时还蕴含着浓厚的时代气息。

所谓交流，自然包括“迎来送往”，《礼记》有言：“往而不来，非礼也；来而不往，亦非礼也。”中国与东盟国家一样，既翻译和引进外国的优秀文化，同时也把本国文化的精髓部分推介出去。作为中国最具人文思想的出版社之一——广西师范大学出版社构想了《东方智慧丛书》，并付诸实践，不仅是中国翻译学界、人文学界的大事，更是中国与东盟进行良好沟通、增进相互了解的必然选择。广东外语外贸大学和广西民族大学作为翻译工作的主要承担方，都是国家外语非通用语种本科人才培养基地，拥有东盟语言文字的翻译优势。三个单位的合作将能够擦出更多的火花，向东盟国家更好地传播中华文化。

联合国教科文组织的官员认为，“文化交流是新的全球化现象”。^[1]
我们希望顺应这一历史潮流与时代趋势，做一点力所能及的事。
是为序。

刘志强

2015年1月25日

[1]《联合国教科文组织文化政策与跨文化对话司司长卡特瑞娜·斯泰诺的致辞》，载《世界文化的东亚视角》，北京大学出版社，2004年，第3页。

❧ อารัมภบท ❧

การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการอยู่รอดและการพัฒนาของสังคมมนุษย์ นายจีเซี่ยนหลิน (Ji Xianlin) ปรมาจารย์จีนศึกษาและนักแปลผู้มีชื่อเสียง เคยกล่าวไว้ว่า การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในพลวัตหลักที่ผลักดันให้สังคมมนุษย์มีความก้าวหน้า วัฒนธรรมพองเกิดขึ้น ก็ย่อมมีการแลกเปลี่ยน ซึ่งไม่มีพลังใดที่จะกีดกันไว้ได้ ด้วยการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ ทั่วโลกจึงเสริมเติมแต่งกันได้ พัฒนาไปด้วยกันได้ จึงก่อรูปขึ้นเป็นปรากฏการณ์วัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองและมีสีสันอุดมคดสวยงามเช่นโลกทุกวันนี้^[1]

การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับกลุ่มประเทศอาเซียนก็เช่นเดียวกัน มีความได้เปรียบที่สวรรค์ประทานให้ คือประเทศจีนมีชายแดนติดกับหลายประเทศของอาเซียน มีการอยู่ร่วมกันและแต่งงานข้ามชนชาติซึ่งเป็นปัจจัยที่มั่นคงด้านภูมิศาสตร์และด้านวัฒนธรรมมนุษย์ในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประการ

[1] จี เซี่ยนหลิน, “การปะทะกับการผสมผสานของวัฒนธรรม-อารัมภบท”, ใน การปะทะกับการผสมผสานของวัฒนธรรม โดย จัง ไค่เหนียน, ทัง อี้เจี๋ย, ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง, 1997:2.

ที่สอง เส้นทางสายไหมทางทะเลที่จีนโบราณได้สร้างขึ้นกับประเทศอื่น ๆ ในโลก ได้สร้างความได้เปรียบด้านคมนาคมในการแลกเปลี่ยนเศรษฐกิจและวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับกลุ่มประเทศอาเซียน การที่ประเทศจีนสามารถเจรจาด้านวัฒนธรรมกับชนชาติต่าง ๆ ที่ต่างภาษากันในกลุ่มประเทศอาเซียนได้นั้น ขาดการแปลเสียมิได้ กิจกรรมการแปลปกติจะมีการแปลและการล่ามสองประเภท กิจกรรมการล่ามระหว่างจีนกับอาเซียนที่มีบันทึกทางประวัติศาสตร์สามารถย้อนไปถึงสมัยราชวงศ์ซีโจว (西周) แต่กิจกรรมการแปลจะเริ่มในสมัยราชวงศ์หมิง (明朝) ซึ่งก็มีประวัติยาวนานเกินห้าร้อยปีแล้ว ในประวัติศาสตร์ห้าร้อยปีที่ผ่านมา กลุ่มประเทศอาเซียนมีการแปลผลงานวัฒนธรรมจีนไว้จำนวนมาก ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ได้ผสมกลมกลืนเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นไปแล้ว ส่วนผลงานของประเทศอาเซียนที่จีนได้แปลไว้ก็มีจำนวนไม่น้อยเช่นกัน กิจกรรมการแปลที่มีตัวอักษรเป็นสื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมมากกว่า อีกทั้งได้ผลักดันให้การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศจีนกับประเทศอาเซียนมีความลุ่มลึกยิ่งขึ้น

เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ๒๐๑๓ ๑๗๗๑ หลี่ เก่อเฉิง นายกรัฐมนตรีจีนได้แสดงปาฐกถาพิเศษในพิธีเปิดงานมหกรรมสินค้าจีน-อาเซียนครั้งที่ ๑๐ ที่จัดขึ้นในนครหนานหนิง กวางซีไว้ว่า จีนกับอาเซียนได้ควงแขนบุกเบิก “สิบปีแห่งยุคทอง” ในความร่วมมือระหว่างกันแล้ว จึงขอเรียกร้องให้จีนกับอาเซียนเดินหน้าต่อไปบนพื้นฐานที่มีอยู่เพื่อสร้างสรรค์ “สิบปีแห่งยุคเพชร” ในอนาคต เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๓ ๑๗๗๑ สี จิ้นผิง ประธานาธิบดี ได้เน้นในที่ประชุมว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศเพื่อนบ้านว่าต้องมีการประชาสัมพันธ์นโยบายภายในและนโยบายต่างประเทศของประเทศเราให้ภายนอกได้รับทราบ เผยแพร่เรื่องราวต่าง ๆ ของประเทศจีนให้ภายนอกได้รับทราบ เชื่อมความสัมพันธ์ของประเทศจีนไว้กับความปรารถนาอันดีงามต่อประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านและร้อยโยงกับอนาคตของการพัฒนาภูมิภาค ด้วยสำนึกในการมีโชคชะตาร่วมกันได้แผ่รากฝังลึกลงในประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น การแปลหนังสืออมตะด้านวัฒนธรรมจีนให้กลุ่มประเทศอาเซียนได้รู้จัก จึงไม่เพียงแต่มีนัยยะทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ แต่ยังแผ่ไว้ซึ่งกลิ่นไอสมัยใหม่อันเข้มข้น

อีกด้วย การแลกเปลี่ยนนั้น หมายถึง “การไปและการมา” หนังสือเรื่องหลี่จี้ (《礼记》) กล่าวไว้ว่า “ไปแล้วไม่มา ไม่ถูกตามขนบธรรมเนียม มาแล้วไม่ไป ก็ไม่ถูกขนบธรรมเนียมเช่นกัน” ประเทศจีนก็เช่นเดียวกันกับประเทศอาเซียน ไม่เพียงแต่แปลและนำเข้าวัฒนธรรมอันดีงามของต่างประเทศเข้ามา ยังได้แนะนำแก่นสารวัฒนธรรมของประเทศตนเองให้รู้จักอีกด้วย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยครุกว่างซี ในฐานะเป็นหนึ่งในสำนักพิมพ์ที่มีปรัชญาวัฒนธรรมเข้มข้นที่สุดของประเทศจีนได้จัดทำโครงการ “ชุดหนังสือคลังปัญญาตะวันออก” ขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นเหตุการณ์สำคัญในวงการการแปลและวงการวัฒนธรรม ยังเป็นทางเลือกที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นในการเชื่อมความสัมพันธ์และเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างประเทศจีนกับอาเซียน มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศกวางตุ้งกับมหาวิทยาลัยชนชาติกวางซีในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับหน้าที่การแปล ต่างเป็นศูนย์อบรมบัณฑิตสาขาวิชาภาษาต่างประเทศที่มีผู้ใช้น้อย จึงมีความได้เปรียบในการแปลหนังสือให้เป็นภาษาต่าง ๆ ของกลุ่มประเทศอาเซียน ความร่วมมือระหว่างสามหน่วยงานจะเป็นแสงประกายที่นำส่งวัฒนธรรมจีนให้เผยแพร่สู่ประเทศอาเซียน

ผู้บริหารองค์การยูเนสโกเห็นว่า “การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นโลกาภิวัตน์แบบใหม่”^[1] เราหวังว่าเราสามารถทำเท่าที่จะทำได้ตามกระแสประวัติศาสตร์และแนวโน้มแห่งยุคสมัย

ของอารัมภบทไว้เพียงเท่านี้

ศ.ดร.หลิว จื้อเฉียง

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๐๑๕

[1] “คำกล่าวของ ดร.Katerina Stenou อธิบดีกรมนโยบายวัฒนธรรมและการเจรจาข้ามวัฒนธรรม องค์การยูเนสโก” ใน “เอเชียตะวันออกในวัฒนธรรมโลก”. ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง, 2004:3.

孟子 (约公元前 372 年—公元前 289 年)

ปี ๓๗๒-๒๘๙ ก่อนคริสต์ศักราช

前 言

《孟子》是中国战国时代（公元前 475 年—公元前 221 年）儒家学者孟子及其弟子共同编著的一本书。孟子名轲，大约生于周烈王四年（公元前 372 年）前后，卒于周赧王二十六年（公元前 289 年）前后。孟子的出生地是邹地（今山东邹县）。

传说孟子小时候比较贪玩，不努力学习，他母亲为了教育他，生气地拿刀割断织机上的布，并向孟子说明，学习如果中途而废，将会一事无成。孟子受到了深刻的教育，从此以后刻苦学习，学问长进很快，终于成为当时掌握儒学精义的大师。“孟母断机”在此后也成为贤母教子的典范。

关于孟轲伦理思想的渊源，一般认为受学于子思的弟子。在百家争鸣的战国时代，他以孔门嫡传、儒学正宗自居。针对当时的其他学派，孟子与墨家、杨朱、农家、告子等激烈辩论，同时又身体力行，不知疲倦地率领弟子公孙丑、万章等周游列国，宣扬儒学，劝导诸侯，使儒学的影响日益广大，成为引人注目的显学。

孟子“言必称尧舜”，宣扬儒家仁义之道的优越与威力，企望说服齐、梁、滕诸国君主施行仁政，建成礼义之邦。他信心十足地对梁惠王说，实行仁义之道，会使君臣上下仁义有信，敬业爱民，为百姓带来太平的丰衣足食的生活；百姓只要安居乐业，再加以仁义教育，就会忠勇无敌，震撼天下；然后武装他们，征服那些无仁义道德的诸侯，就会“易如反掌”；即使方圆仅有五十里的小国王侯，也会大有作为。孟子的这个理想，可以说表达了当时百姓的理想。但是，这个理想并不符合各诸侯国君主的需要。因为，战国七雄，势均力敌，各国的大王都忙于备战，寄希望于武力，形势不容任何一位大王慢慢地进行道德建设，故对孟子的说辞，半信半疑。而孟子又是很倔强高傲的学者，对任何一位王侯都很藐视，决不肯屈就。结果，他周游列国而得不到一位王侯的信用，可谓奔波劳碌一事无成。

但挫折并不能使胸怀浩然正气的孟子屈服，他坚信如欲平治天下，一定要以道德建设为先，处理好仁义道德与利益的关系。而战国时代，诸侯称霸，急功近利，忙于兼并敌国而不择手段，以阴谋欺诈为时尚，篡逆杀戮遍天下。作为终身布衣且有良知的孟子，深知百姓的苦难无助，为之气愤不已。同时，他也坚信儒道定会有复兴的一天。于是寄希望于后学，广收弟子，传道授业，培养精英。在教学之余，孟轲与弟子公孙丑、万章之徒回顾游说各地王侯的经历与言论，编成《孟子》一书。

孟子的仁政观念完全是以仁义为内容，善性为其基础。善，追求善，是人类追求美好生活的过程中养成的信念。因为人类的发展过程中，不能没有互爱互助关系，日积月累，便形成人的自然心性。这种互爱的心性，孔子概括为“己欲立而立人，己欲达而达人”“己所不欲勿施于人”的恕道。这是人际关系理想的善意。儒家的孟子从性善出发，运用孔子倡导的恕道，体会自己的所爱所欲，再进一步推想百姓与自己的爱恨一定相同，然后扩充自己的善心，用于政务。百姓所爱、所需的，

予以满足；所恶、所厌的，予以清除。这就是仁政。这个看似简单的政事，要实行可不容易。因为社会上阶级阶层、地位处境、利益矛盾纷繁复杂，善恶标准很难统一。尽管如此，在整个社会上还是可以求同存异，找出一个抽象的共同遵守的道德原则，使其成为高于社会一般水平的理想的道德规范。这就是孔子所提出的“仁义”二字。从最高的君主到位于下层的人民，都可以用来对照自己的不足，孟子称之为“反诸己”，意思是说，在发现人家对自己嫌弃或遭遇失败的时候，首先自我反省，即用高标准的道德规范，检查自己，尽快改正。这就是用善来提高自己的德行，以调节人际关系。如用仁义整肃上下级的规矩与秩序，君主官宦就可以提高道德修养，忠诚从政，为政治手段加上仁义的光彩；家族家庭可以用仁义来增加相爱相亲的温情，促进成员的团结；帮派朋友可以用仁义相互激励，增强凝聚力。最终将是国家安定兴旺。这不但对古代的社会有用，对当今的中外国家，都有参考价值。总之，以仁义为核心的善道，是任何社会都不可缺少的。《孟子》这部书，在讲述伦理道德的渊源、内涵，总结修养善性的方法等方面，可以说是空前的丰富而系统，具有突出的价值和地位。

为帮助有兴趣的朋友们了解《孟子》一书的内容，我们选择精彩的论述，编译成《孟子选译》一书。按原著章节，分条释析，并择录显示该条目主旨的语句作为小标题，同时进行外语翻译，汉外对照，配绘彩图，以便阅读、传播。

所选内容分为以下几个方面：

1. 以仁义为核心的性善论的内涵与意义；
2. 君主的道德修养及其作用；
3. 仁义之道在仁民、爱民、养民、卫民、乐民诸方面的运用；
4. 执政大臣的道德的修养与意义；
5. 君子的胸怀学养，及其进退态度；

6. 平民的生活与地位。

期待读者阅读本书后，可以对孟子的仁政思想、伦理思想有大致地了解，并对孟子的人格意志有所向往与尊敬。

๖๖ บทนำ ๖๖

คัมภีร์เม็งจื่อเป็นหนังสือที่เม็งจื่อและบรรดาศิษยานุศิษย์ร่วมกันประพันธ์ ในยุคสมัยจั้นกั๋ว (ปี ๔๗๕-๒๒๑ ก่อนคริสต์ศักราช) เม็งจื่อเดิมมีชื่อว่า เคอ เกิดเมื่อสมัยพระเจ้าโจวเลี้ยวหวังปีที่ ๔ (ปี ๗๗๒ ก่อนคริสต์ศักราช) และเสียชีวิตในสมัยพระเจ้าโจวหนานหวังปีที่ ๒๖ (ปี ๒๘๘ ก่อนคริสต์ศักราช) เม็งจื่อเป็นชาวแคว้นโจว โดยกำเนิด (ปัจจุบันคืออำเภอโจวมณฑลชานตง)

สมัยก่อนเล่ากันว่า สมัยเด็กเม็งจื่อชอบเที่ยวเตร่ และไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มารดาของท่าน โกรธมากจึงหยิบมีดขึ้นมาตัดผ้าที่กำลังทออยู่ เพื่อสอนให้ท่านรู้ว่าการศึกษาเล่าเรียนหากเลิกสั่กกลางคันนั้น จะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เลย ซึ่งเป็นบทเรียนที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของเม็งจื่ออย่างมาก หลังจากนั้นมา เม็งจื่อได้มานะบากบั่นในการศึกษาเล่าเรียน พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า จนในที่สุดท่านก็ได้เป็นปรมาจารย์ที่เข้าถึงปรัชญาสำคัญของสำนักหฺวูในเรื่อง “มารดาเม็งจื่อตัดผ้าทอ” กลายเป็นแบบอย่างที่ดีในการอบรมเลี้ยงบุตรทั้งหลายของมารดา

เป็นที่ยอมรับกันว่า แนวคิดของเม็งจื่อนั้นได้มาจากลูกศิษย์ของจื่อซื่อ ซึ่งในยุคสมัยจั้นกั๋วเป็นยุคแห่งร้อยสำนักความคิด เม็งจื่อได้แสดงตัวเป็นศิษย์โดยตรง

ของสำนักตระกูลขงจื้อ และเป็นลัทธิของสำนักหฺง สมัยนั้นเมิ่งจื้อได้ถกเถียงกับนักปราชญ์ของสำนักอื่น ๆ อย่างคึกคัก อาทิ สำนักม่อ (เก้าจื้อ) สำนักเต๋า (หยังจฺว) สำนักหนง ฯลฯ ขณะเดียวกัน เมิ่งจื้อเองก็ยังมูมานะบากบั่น พาลูกศิษย์กึ่งขุนโจ้ววันจ้ง ฯลฯ เดินทางไปยังเมืองต่าง ๆ อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อเผยแพร่ปรัชญาสำนักหฺงและกล่าวโน้มน้าวบรรดาเจ้าผู้ครองแคว้นทั้งหลายให้เห็นความสำคัญของปรัชญาสำนักหฺง จากตรงนี้ทำให้อิทธิพลของปรัชญาสำนักหฺงได้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง และกลายเป็นสำนักแนวคิดที่มีความเฉียบแหลมและมีอิทธิพลต่อผู้คนเป็นอย่างยิ่ง

“ทุกครั้งที่เอ่ยวาจาเมิ่งจื้อจะสรรเสริญเยินยอพระเจ้าเหยา กับพระเจ้าซุ่นทุกคราไป” นอกจากนี้เมิ่งจื้อยังได้เผยแพร่ความล้ำค่าของเมตตาธรรมและมโนธรรมแห่งสำนักหฺง มีความประสงค์ที่จะชักนำเจ้าเมืองของแคว้นแคว้นนี้ เหลียง และเถิงให้ดำเนินการปกครองด้วยความเมตตา และสร้างแผ่นดินด้วยจริยธรรม เมิ่งจื้อได้พูดกับราชาเหลียงหฺยู่หวังว่า การปฏิบัติตามเมตตาธรรมและมโนธรรมนั้นจะทำให้กษัตริย์และข้าบริพารล้วนมีความเมตตา มีมโนธรรมและรักยาซึ่งสัจจะ รักในหน้าที่และรักประชาชน สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศชาติสงบสันติและประชาชนได้อยู่เย็นเป็นสุข เมื่อประชาชนมีความเป็นอยู่สุขสบาย ก็จะหันมาศึกษาเมตตาธรรมและมโนธรรม และจะมีความกล้าหาญและซื่อสัตย์ กษัตริย์ก็จะสามารถพาเหล่าทัพติดอาวุธไปพิชิตบรรดาผู้ครองแคว้นต่าง ๆ ที่ไร้เมตตาธรรมและมโนธรรมได้โดยง่าย แม้จะเป็นแค่เจ้าเมืองแคว้นเล็ก ๆ ที่มีพื้นที่เพียง ๕๐ ลี้ ก็จะสามารถปฏิบัติกิจการอันใหญ่หลวงได้ อุดมการณ์เหล่านี้ของเมิ่งจื้อนับว่าเป็นต้นแบบอุดมการณ์ของปวงประชาราษฎร์ในสมัยนั้น แต่ทว่า อุดมการณ์เช่นนี้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของเจ้าเมืองทั้งหลาย เนื่องจากในสมัยจั้นกั๋วเจ้าเมืองทั้ง ๑๖ แคว้นมีกำลังทหารต่อสู้มากมาย และต่างชกนุญอยู่กับการเตรียมสงคราม และฝากความหวังไว้ที่กำลังเหล่าทัพ ไม่ได้ใส่ใจการส่งเสริมคุณธรรม ดังนั้น เจ้าเมืองต่าง ๆ บ้างเชื่อบ้างไม่เชื่อในคำพูดของเมิ่งจื้อ และเมิ่งจื้อท่านเป็นนักปราชญ์ที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ตัวเอง เกิดความรู้สึกลึกแค้นบรรดาเจ้าเมือง ที่ไม่รู้จักประนีประนอม